

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
ชื่อหลักสูตร การจักสานเครื่องใช้จากไม้ไผ่ จำนวน ๑๕ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพเฉพาะทาง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเมืองสุโขทัย

ความเป็นมาของหลักสูตร

การจักสานจากไม้ไผ่มีทำกันมาตั้งแต่สมัยปู่ ย่า ตา ยาย โดยอาศัยไม้ไผ่ที่ขึ้นอยู่ทั่วไปในป่าเมืองไทยซึ่งมีอยู่ประมาณ ๑๐๐ ชนิด แต่ที่นิยมนำมาจักสานกัน ได้แก่ ไม้ไผ่ใหญ่ ที่คนนิยมนำมาปลูกไว้รอบ ๆ หมู่บ้าน เพื่อใช้หน่อเป็นอาหารและใช้ลำต้นมาตัดแปลงทำเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นภายในครอบครัวเช่น ตะกร้า ชะลอม กระออม กระด้ง ตะแกรง กระเชอ ลอบ ไซ กระติบข้าว หวด หรือมวนหนึ่งข้าว ครุ เป็นต้น เครื่องใช้ ต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น ในสมัยก่อนนิยมทำใช้กันเองภายในครอบครัว ตามความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่น และ การจักสานแต่ละอย่างมีกรรมวิธีที่แตกต่างกัน ยากบ้างง่ายบ้าง ดังนั้นแต่ละคนจึงมีความถนัดใน การทำไม่เหมือนกัน จึงได้เกิดมีการผลิต เพื่อแลกเปลี่ยนกันขึ้น พอมาช่วงหลัง ๆ ไม้ไผ่หายากขึ้น และคนมีงาน มีรายได้ดีกว่าก็หันไปทำงานอย่างอื่นแทน จึงยังคงเหลืออยู่เพียงบางคนหรือบางกลุ่มเท่านั้นที่มีความถนัดทาง จักสานเป็นพิเศษหันมายึดอาชีพทางการจักสานเป็นอาชีพหลัก บางคนก็ยึดเป็นอาชีพรองจากการทำไร่ ทำนา โดยอาศัยทำในเวลาว่าง ตอนเย็นหรือ กลางคืนที่กลับ จากไร่นาแล้ว เพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัว อีกทางหนึ่ง การจักสานจากไม้ไผ่นั้นสามารถ นำมา ตัดแปลงทำเครื่องใช้ได้หลายอย่าง ดังที่กล่าวมาแล้ว สาเหตุสำคัญที่นิยมนำเอาไม้ไผ่มาจักสานก็เพราะว่าไม้ไผ่หาง่าย ไม้แปรรูปได้ง่ายมีความเหนียวสามารถจัก เหลา แต่ง ได้หลายขนาด ง่ายแก่การตัด แต่ง ง่ายต่อการนำมา ประกอบกันเป็นรูปทรงตามที่ต้องการ จากความเป็นมาดังกล่าว ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเมืองสุโขทัย จึงได้นำภูมิปัญญาการจักสานไม้ไผ่ มาพัฒนาเป็น ผลิตภัณฑ์ เพื่อเรียนรู้และฝึกทักษะอาชีพ สามารถสร้างรายได้ให้กับประชาชน ซึ่งเป็นอาชีพ เสริมเพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายให้แก่ครอบครัว และเป็นการนำทรัพยากรในพื้นที่มาใช้ประโยชน์ได้

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ของประชาชนในเรื่องศิลปะการจักสานเครื่องใช้ จากไม้ไผ่ เพื่อการประกอบอาชีพ

๒. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะรวมทั้งความคิดสร้างสรรค์ในการ ประดิษฐ์เครื่องใช้จากไม้ไผ่

๓. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ส่งเสริมสนับสนุนและสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ

จุดประสงค์ของหลักสูตร เมื่อผู้เรียน เรียนจบหลักสูตรแล้วสามารถปฏิบัติได้ดังนี้

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดทำศิลปปะงานจักสาน
๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการอาชีพการจักสานเครื่องใช้จากไม้ไผ่
๓. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจตระหนักถึงการเป็นผู้ประกอบการที่ดี

กลุ่มเป้าหมาย

- ประชาชนทั่วไป และประชาชนที่สนใจในพื้นที่อำเภอเมืองสุโขทัย

ระยะเวลา

หลักสูตร การจักสานเครื่องใช้จากไม้ไผ่ จำนวน ๑๕ ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี จำนวน ๒ ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ จำนวน ๑๓ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนการสอน

๑. ปฐมนิเทศ

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	เพื่อแนะแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	๑. การปฐมนิเทศ	๑. ครู กศน. แนะนำตัวเองและวิทยากร ๒. วิทยากรบอกถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	๑๕ นาที	-

๒. ช่องทางการประกอบอาชีพ

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒	๑. เพื่ออธิบายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการจักสานเครื่องใช้จากไม้ไผ่ ได้ ๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกความสำคัญในการจักสานเครื่องใช้จากไม้ไผ่ ๓. เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์ แหล่งจำหน่ายการจักสานเครื่องใช้จากไม้ไผ่ ได้	๑. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการจัก สานเครื่องใช้จากไม้ไผ่ ๒. ความสำคัญในการจัก สานเครื่องใช้จากไม้ไผ่ ๓. แหล่งจำหน่ายการจัก สานเครื่องใช้จากไม้ไผ่	วิทยากรสนทนาและแลกเปลี่ยนความรู้เดิมของผู้เรียน และบรรยาย ความเป็นมา ความสำคัญในการประกอบอาชีพการจักสานเครื่องใช้จากไม้ไผ่และแนะนำแหล่งจำหน่าย	๓๐ นาที	

๓. ทักษะการประกอบอาชีพ

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓	<p>๑. เพื่อให้ผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมมีการสร้างผลิตภัณฑ์ได้</p> <p>๒. เพื่อส่งเสริมอาชีพแก่คนในชุมชนและเป็นทางเลือกการประกอบอาชีพที่มีความหลากหลายมากขึ้น</p> <p>๓. เพื่อเป็นการสร้างชุมชนเข้มแข็งและสร้างความสามัคคีในชุมชน</p>	<p>การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ในการจักสานเครื่องใช้จากไม้ไผ่</p> <p>๒. การคัดเลือก คำนวณเส้นตอก</p> <p>๓. แหล่งวัสดุอุปกรณ์การจักสานเครื่องใช้จากไม้ไผ่</p> <p>๔. ฝึกปฏิบัติการจักสานเครื่องใช้จากไม้ไผ่</p>	<p>๑. ให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงความเป็นมาและความสำคัญของการจักสานเครื่องใช้จากไม้ไผ่</p> <p>๑. วิทยากรให้ดูตัวอย่างของจริงการจักสานไม้ไผ่และแนะนำวิธีการสานผลิตภัณฑ์รูปแบบต่างๆได้</p> <p>๒. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจักสานผลิตภัณฑ์ รูปแบบต่างๆ</p>	๑๕ นาที	๑๓ ชั่วโมง

๔. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๔	<p>๑. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบริหารจัดการได้</p> <p>๒. เพื่อให้ผู้เรียนควบคุมคุณภาพมาตรฐานของการจักสานเครื่องใช้จากไม้ไผ่</p> <p>๓. เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความต้องการของตลาดการบัญชีได้</p>	<p>๑. การบริหารจัดการสำรวจแหล่งวัตถุดิบ การผลิตสำรวจแหล่งทุน</p> <p>๒. การควบคุมคุณภาพมาตรฐาน การจักสานเครื่องใช้จากไม้ไผ่</p> <p>๓. การวิเคราะห์ความต้องการของตลาด การบัญชี การคิดต้นทุน กำไร</p>	<p>๑. จัดให้ผู้เรียนศึกษา การบริหารจัดการ</p> <p>๒. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่อง การจักสานเครื่องใช้จากไม้ไผ่ - ความสวยงาม - ความต้องการของตลาด</p> <p>๓. การศึกษาวิเคราะห์ความต้องการของตลาด การบัญชี</p>	๓๐ นาที	

๕. โครงการประกอบอาชีพ

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๕	๑. บอกความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพได้ ๒. บอกประโยชน์ของโครงการประกอบอาชีพได้	๑. ความสำคัญของ โครงการประกอบอาชีพ ๒. ประโยชน์ของโครงการประกอบอาชีพ ๓. องค์ประกอบของ โครงการประกอบอาชีพ	๑. ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจถึงประโยชน์ของโครงการประกอบอาชีพ ๒. ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจถึงองค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ	๓๐	นาที่

สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อของจริง
๒. รูปภาพ
๓. วัสดุอุปกรณ์

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอสามารถสร้างรายได้ให้

กับ ตนเอง ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

ลงชื่อ

เจ้าหน้าที่การศึกษาต่อเนื่อง

(นายอนุสรณ์ สอนง่าย)

ลงชื่อ

ผู้อนุมัติ

(นางสาวจิวรรณ จันทไชย)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา สกร.ระดับอำเภอเมืองสุโขทัย

ลงชื่อ

เห็นชอบ

(นายสุทธิชัย เข้มคง)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา